

Markó Béla

Versek:

Saját Faust

Én, sajnos, nem tudok már játszani (1992)

Valami más

Néhány percig, néhány óráig vagy néhány napig. Amíg elégedett vagy. Azt a rést kitágítani. Hogy átférhess rajta teljesen. Hogy átléphess egy másik vágyba. Egy másik vidékre. Egy másik várakozásba. Ilyenkor lelassul minden, és ezt kellene kihasználni. Valószínűleg nem sikerül. De talán nem is kell. A telítettség nem tart sokáig. Fel-felvillan a figyelmeztető lámpa, majd ki sem alszik. Valójában örülni kell a visszatérésnek. Oda, ahonnan elindultam. Azt is tudom, hogy ez csak Sziszüphosz elégedettsége. Amint egy pillanatra fent megáll a kő. Vagy ilyesmi. Igen, így van, ez az életem. Az életünk. Az élet. Felfedezni újra meg újra, amit már ismersz. Mintha sohasem tapasztaltad volna. Éppen úgy készülni rá, mint legelőször. Nem kell körbejárni a földet. Csak szeress valakit. Tényleg. Kilépsz, majd visszatérsz megint. Azért ismétlődik ugyanaz a pillanat, hogy hátha más. Faust tartótisztje, Mefisztó soha nem értheti meg ezt. Amikor azt mondom, szeretlek, tulajdonképpen arra gondolok, hogy szeretni foglak. Hiszen csak akkor ismerjük igazán egymást, hogyha nem.

Együtt vagyunk, miként a csont s a bőr, hogy meghalunk, ha szétválasztanak, mert összetartasz s összetartalak, s talán gyűlöllek, mint a börtönőr a rábízott rabot, s miként a rab, talán gyűlölösz te is, hogy végre föloldozzalak, mert mind egymásra tör, aki egymásra lel, és mind szabad szeretne lenni, s így foházkodik majd Istenéhez is, hogy változik fű is, fa is, s hogy ő is álmodik egy másik életet, de nincs remény, s jel sincs az ég fekete üvegén: „a dallam nem változtat szövegén”.

Ez volt az első közös utazásunk az egyik fővárosból a másikba, majdnem kilencszáz kilométert tettünk meg egy zöldeskék Forddal, ketten voltunk, vidámak és felszabadultak, felváltva vezettünk, többnyire fél kézzel, mert útközben is fogtuk egymás kezét, rég volt, ma már fáradtabbak vagyunk, nem annyira vidámak és felszabadultak, mint hajdanában,

LACI de ha ketten utazunk, most is meg-megfogjuk egymás kezét, hiszen valahogy jelezni kell, hogy tényleg sok minden megváltozott, és mégsem változott meg semmi, ilyenkor összecsukódik az azóta eltelt negyedszázad, és nem is akarjuk, hogy szétnyíljon újra, pedig különös utazás volt, az oka is, a célja is, szinte érthetetlen, hova és miért, csak mi tudhattuk, míg az akkoriban népszerű rádióadón a Beatlest hallgattuk egy még régebbi időből, visszafiatalodtunk teljesen,

RAMI - le is húztunk egy parkolóba, próbáltuk kikapcsolni a rádiót, de hiába, szólt tovább makacsul, leállítottam a motort, és akkor is, ide-oda tekergettük a gombot, de úgysem, nem váltott csatornát, nem halkult, nem hangosodott, el sem hallgatott,

LACI - ilyen még nem történt velünk, valami nyilván elszakadt benne, vagy éppenséggel most kelt életre, előkerestük a szerszámokat, mindketten tudunk bánni velük, ez azóta sokszor kiderült, fesegettük, húztuk, rángattuk, nem jöttünk rá, hogyan lehet kivenni a műszerfalból a készüléket, mert nem csavarral volt rögzítve, csak szólt tovább a Beatles, ki tudja, már valahol a Mariana-árokban volt a sárga tengeralattjáró, mégsem távolodott, vagy az is lehet, hogy velünk együtt merült egyre lejjebb, nem voltunk képesek lezárni, kiszedni, szétfeszíteni, egyre idegesebben próbálkoztunk, már betört rajta az áttetsző ablak, már leszakadt az egyik gombja, és még mindig szólt a Beatles,

RAMI - nagyon szerettük, most is szeretjük, aztán a szó szoros értelmében darabjaira vertük szét az autórádiót, kilógott már minden belőle, egyszerre csak elhallgatott, szégyenkezve néztünk egymásra, mint a gyilkosok, csend volt, megöltük a Beatlest, vagy csak egy élettelen szerkezetet pusztítottunk el, de ami élettelen, nem lehet azt megölni, hát megtanultuk egyszer s mindenkorra, hogy ketten együtt valami mássá változunk, olyankor megállíthatatlanul szól egy réges-régi zene a közelünkben, és sokáig nem vagyunk képesek megállítani.

For a few minutes, a few hours, or a few days. Until you're satisfied. To widen that gap. So you can fit through it completely. So you can step into another desire. Into another realm. Into another anticipation. At times like these, everything slows down, and this should be taken advantage of. Probably it won't succeed. But maybe it doesn't have to. Saturation doesn't last long. The warning light flickers on and off, and then it never goes to sleep. In reality, one should rejoice in the return. Back to where I started from. I also know that this is only Sisyphus's contentment. Just as the rock briefly stops at the top. Or something like that. Yes, that's right, this is my life. Our life. Life. Rediscovering over and over what you already know. As if you've never experienced it before. Getting ready for it just like the first time. You don't need to travel the world. Just love someone. Truly. You step out, then you come back again. The same moment repeats, hoping it might be different this time. Faust's steadfastness, Mephistopheles will never understand this. When I say I love you, I actually mean that I will love you. For we truly know each other only when we don't.

We are together, like bone and skin, to die if separated, because you hold together and I hold together, and perhaps I hate you, like a prison guard hates the entrusted prisoner, and like the prisoner, maybe you hate too, so that I can finally absolve you, because whoever finds each other, shatters each other, and wants to be free, so he will pray to his God, that grass and trees change, and that he also dreams of another life, but there's no hope, and there's no sign on the black glass of the sky: "the melody doesn't change its lyrics."

This was our first trip together from one capital city to another, covering almost nine hundred kilometers in a greenish-blue Ford. There were two of us, cheerful and liberated, taking turns driving, mostly with one hand because we held each other's hands even on the road. It's been a while; today we are more

tired, not as cheerful and liberated as before. But when the two of us travel, we still hold each other's hands from time to time, because somehow we need to signal that much has indeed changed, yet nothing has changed at all. In moments like these, the quarter-century that has passed since then folds in on itself, and we don't want it to unfold again. Although it was an unusual journey, with a reason and a destination that were almost incomprehensible, only we knew where and why. We were listening to The Beatles on a radio station that was popular back then, taking us back to an even older time. We rejuvenated completely; we even pulled into a parking lot and tried to turn off the radio, but in vain. It stubbornly kept playing. I turned off the engine, but it persisted. We twisted the knob back and forth, but to no avail. It didn't change channels, it didn't get quieter, it didn't get louder, and it didn't even stop. Something like this had never happened to us before. Something must have broken inside it, or perhaps it came to life just then. We fetched the tools; both of us know how to handle them, as has become evident many times since. We prodded, pulled, yanked, but we couldn't figure out how to remove the device from the dashboard, as it wasn't fastened with a screw. The Beatles kept playing. Who knows, maybe the yellow submarine was already in the Mariana Trench, yet it didn't get distant. Or perhaps it was sinking along with us, lower and lower. We couldn't close it, remove it, or tear it apart. We tried more and more nervously. The transparent window broke, one of the buttons came off, and The Beatles were still playing. We loved it dearly; we still do. Then, quite literally, we smashed the car radio into pieces. Everything was sticking out of it. All of a sudden, it fell silent. We looked at each other in embarrassment, like murderers. Silence. We killed The Beatles, or maybe we just destroyed an inanimate device. But you can't kill something that's lifeless. So, we learned once and for all that when the two of us are together, we transform into something else. At such times, an ancient tune plays inexorably close to us, and for a long time, we can't bring ourselves to stop it.